

Aan het college van Burgemeester en Wethouders,
Gemeente Gooise Meren
t.a.v. mw. A. Kralt, beleidsadviseur Sociaal Domein

Bussum, 8 januari 2024

Betreft: advies van het Beraad op het Integraal Beleidsplan Jeugd Gooise Meren,
"Bouwstenen voor een kansrijke toekomst"

Geacht college,

Het Beraad Gooise Meren (verder het Beraad) dankt u voor het ter advisering voorleggen van het Integraal Beleidsplan Jeugd Gooise Meren, "Bouwstenen voor een kansrijke toekomst", verder te noemen het beleidsplan.

Het proces

Het Beraad heeft -mede- ervaren dat de totstandkoming van het beleidsplan onder grote tijdsdruk stond. Deadlines zijn een aantal keer vervroegd. Hierdoor is onze adviestermijn bekort tot slechts 3 weken, in (kerst)vakantietijd.

Het Beraad hecht eraan om te benadrukken dat het van belang is om in het vervolg meer tijd te hebben om tot een goed advies te komen. Het Beraad is bij de totstandkoming van het Integraal Beleidsplan Jeugd Gooise Meren nauw en tijdig betrokken door de beleidsambtenaren. Het proces en de route naar het beleidsplan zijn door het Beraad als prettig en constructief ervaren. Dat is de reden dat het Beraad akkoord is gegaan met de korte adviestermijn van slechts 3 weken.

Het Beraad heeft op 17 december 2021 haar advies uitgebracht op het beleidsplan "Ruim Baan, opgroeien in Gooise Meren". Dit beleidsplan is door verschillende oorzaken niet aangenomen, waarna ook het advies van het Beraad nooit is besproken. In ons huidige advies staan soms dezelfde opmerkingen als in het advies van december 2021. Voor de volledigheid is het bijgevoegd als bijlage 1.

Algemeen

Vaak wordt vermeld dat het met het grootste deel van de kinderen en jongeren in Gooise Meren goed gaat en zij zich goed ontwikkelen. Dat is goed om vast te kunnen stellen. Toch hebben 1813 kinderen (12,82%) gebruikgemaakt van jeugdhulp, en dit aantal neemt toe. Genoeg redenen om ook vast te stellen dat jeugdhulp - en ondersteuning en preventie daarvan - meer dan ooit zeer nodig blijft.

Het Beraad adviseert u ter verhoging van de effectiviteit van het beleid en de integraliteit in deze het volgende: hoe concreter – hoe beter.

Het beleidsplan genoemde Kwaliteitskompas van het NJi, het Nederlands Jeugdinstituut, kan ook hier de nodige ondersteuning bij bieden. Dat helpt de gemeente om beter de resultaten van de gemeentelijke inzet voor kinderen en jongeren in het oog

te houden. En het helpt anderen, waaronder het Beraad, om over het effect hiervan in de praktijk te adviseren en te signaleren.

Het beleidsplan bevat vele aanknopingspunten met andere beleidsterreinen zoals gezondheid, onderwijs en sociaal domein. Het Beraad benadrukt graag het in het beleidsplan genoemde belang van integrale sturing, samenhang en een goede en duidelijke afstemming van het jeugdbeleid met ander beleid, zowel gemeentelijk als regionaal. Belangrijk daarbij is dat gemeentelijke en regionale beleidsplannen goed worden uitgewerkt en geëvalueerd.

Er staan vele goede ambities, doelen en voorgenomen acties in het beleidsplan. Er worden echter een aantal problemen in de gemeente nog te veel in algemene bewoordingen omschreven. Dat geldt ook voor een aantal genoemde acties en verbeterplannen.

De jaarlijkse uitvoeringsplannen zijn hiervan een praktische uitwerking en een rode draad in het beleid. Deze ontbreken nu nog.

Het Beraad maakt graag gebruik van de geboden mogelijkheid om betrokken te zijn bij de totstandkoming van het uitvoeringsplan dat volgt op dit beleidsplan.

Bekendheid en toegang aanbod ondersteuning en hulpverlening

Ons bereiken regelmatig signalen dat inwoners onvoldoende op de hoogte zijn van het aanbod van hulp en ondersteuning van de gemeente, regio of zorgaanbieders als Versa. Daarbij weet men vaak ook niet hoe deze hulp en/of ondersteuning aangevraagd moet worden.

Het Beraad adviseert de gemeente om veel meer aandacht te besteden aan wat zij hieraan kan verbeteren.

Regie

Het Beraad onderschrijft een aantal bevindingen en aanbevelingen uit het onderzoek van de Rekenkamer, die door het Beraad in haar advies in 2021 ook al eerder waren genoemd (zie bijlage 1).

Om meer effect te kunnen hebben van de ambities en het beleid(splan) is het nodig om de doelen voor de inhoud en kwaliteit van de jeugdhulp concreter te benoemen en aan te geven hoe de beleidsdoelstellingen in de praktijk worden vertaald en gemonitord. Daarbij is het voor de gemeente van groot belang om de regie te nemen op de samenwerking van alle betrokken professionals. Met een gezamenlijke visie en een gezamenlijke leer-en verbetercyclus die meer aansluit bij de behoeften van partners in het jeugdveld en met aansprekende doelen en duidelijke afspraken over hoe alle organisaties samenwerken om die doelen te bereiken. Een goede aansluiting bij de regionale programma's en kwaliteitscyclus is hierbij noodzakelijk.

Het Beraad adviseert met klem om hiervoor op korte termijn een vaste beleidscoördinator jeugd aan te stellen, zodat de ambities en het nieuwe (integrale) jeugdbeleid op een professionele en effectieve manier uitgevoerd kunnen worden.

Het is van groot belang voor het behalen van deze beleidsdoelen t.a.v. ondersteuning en jeugdhulp dat de gemeente in de uitvoering een actieve rol heeft en houdt als inhoudelijk regisseur tussen professionals van de gemeente, scholen, het welzijnswerk, de jeugdzorgaanbieders en de gecertificeerde instellingen. Door een integrale wijze van werken kan de hulp beter terechtkomen bij de inwoners, die dat nodig hebben. Hiermee wordt vormgegeven aan het principe "één gezin – één plan – één begeleider/regisseur",

waarbij samenwerking en integraliteit voorop staan in het beleid en in de nog vast te stellen uitvoeringsplannen.

Integraliteit, Gooise Meren en de regio Gooi- en Vechtstreek

In het beleidsplan wordt zijdelings gesproken over de regio Gooi en Vechtstreek. Het wordt daarbij niet altijd duidelijk wie waarvoor en wanneer verantwoordelijk is.

Het Beraad adviseert u de geldende afspraken tussen de regio en de gemeente helderder weer te geven en te benoemen, zodat er geen verkeerde verwachtingen zijn bij de regio, de gemeente en haar inwoners t.a.v. de mogelijkheden van de gemeente Gooise Meren.

Het Beraad adviseert om vooral in de bestuurlijke en uitvoeringsprogramma's Jeugd van de regio vooral in de uitvoering een betere afstemming en samenwerking tot stand te brengen met de Regionale Samenwerkingsagenda, het Regionale Bestuurlijke uitvoeringsprogramma en de uitvoeringstaken die daaruit voortvloeien. Zoals onder andere beschreven in het (regionale) Samenwerkingsprotocol Jeugdhulp in het Gedwongen Kader.

Het Beraad adviseert om de resultaten van bovengenoemde regionale programma's te betrekken bij de totstandkoming van het uitvoeringsprogramma, dat gekoppeld is aan dit beleidsplan. Zodat deze nog beter ten goede kunnen komen van de kwaliteit en beschikbaarheid van de jeugdhulp voor de inwoners van Gooise Meren en wellicht daarbuiten.

Leeftijdsgrens Jeugdhulp

In het beleidsplan wordt ten aanzien van jeugdhulp en ondersteuning uitgegaan van de wettelijke kalenderleeftijd tot 18 jaar. Vanaf 18 jaar valt men - ook in het beleidsplan - onder het algemene volwassenen beleid. Het Beraad vindt dat geen goed uitgangspunt voor de gemeente; ook al is dit de wettige leeftijd waarop kinderen opeens in principe volledig handelingsbekwaam worden en zelfstandig mogen beschikken en beslissen - dit geldt niet voor alle jongeren.

Het Beraad adviseert om hier flexibel mee om te gaan en meer mogelijkheden te creëren, zodat voor een bepaalde groep jongeren nog voor enige tijd - en tot 23 jaar - een vorm van (specialistische) jeugdhulp ingezet kan worden. Het advies is om daarbij te kijken naar een aantal gemeenten in het land die hier reeds een aantal oplossingen voor hebben en toepassen. Naast de verlengde jeugdzorg, die slechts mogelijk is als er aan een aantal criteria is voldaan.

Veiligheid

Om kansrijk te kunnen opgroeien is veiligheid essentieel. Dat geldt zeker voor de veiligheid thuis, de veiligheid op het schoolplein, in de sportclub en daarbuiten. Dit element wordt onvoldoende belicht in het beleidsplan. Kindermishandeling, pesten, uitsluiting, verwaarlozing, mishandeling en misbruik komen ook voor in Gooise Meren. Er is nu weinig aandacht in het beleidsplan voor de verantwoordelijkheden, de regiefunctie en het "1 gezin - 1 plan - 1 begeleider/regisseur" beleid van de gemeente ten aanzien van deze problematiek.

Het Beraad adviseert om bij veiligheid meer aandacht te besteden aan het uitwerken van gezamenlijke doelen en afspraken ten behoeve jeugd van gezinnen. Voor een beter resultaat is goede afstemming en regie met en evaluatie van de regionale afspraken uit

het Samenwerkingsprotocol jeugdhulp in het gedwongen kader noodzakelijk. Dit regionale element missen we in het beleidsplan en zien we graag toegevoegd.

Monitoring

Het Beraad kan zich voorstellen dat de in het beleidsplan genoemde monitoring en evaluatie - integraal - plaatsvindt op basis van input van cijfers en andere informatie van verschillende professionals en cliënten. Hier is enige verduidelijking nodig. Dit is van belang voor een goede invulling van de kwaliteitscyclus en voor het evalueren of de beleidsdoelen zijn behaald.

Het Beraad adviseert om gelijk aan het jaarlijkse overzicht van de voortgang van de uitvoeringsagenda, ook jaarlijks i.p.v. tweejaarlijks het voortgangsverslag van het beleidsplan en integraal jeugdbeleid naar de gemeenteraad te sturen, waardoor de gemeenteraad ook de door haar gewenste sturende rol t.b.v. de ambities voor goede zorg en ondersteuning beter in kan vullen.

Gezondheid

Bij jeugdzorg, vooral gespecialiseerde jeugdzorg/JGGZ, waar via huisartsen naar is verwezen, is de jeugdconsulent nog steeds te weinig in beeld, waardoor de gemeente te weinig of geen zicht heeft op deze casussen en sturing (regie) vrijwel onmogelijk is. Gezien onder andere de consequenties die dit heeft voor de inwoners die deze hulp nodig hebben, adviseert het Beraad om hier zoveel mogelijk zicht op te krijgen en afspraken over te maken.

Verslaving

Het Beraad is van mening dat problemen die binnen de gemeente spelen als drugsoverlast en gokverslaving, onderbelicht zijn in het beleidsplan en adviseert om hier meer aandacht aan te besteden en concreter aan te pakken middels het uitvoeringsplan. Problemen over drank en drugs worden wel in het beleidsplan benoemd, maar problemen over gokken echter niet.

Mentale gezondheid

Problemen veroorzaakt door pesten worden onvoldoende belicht. Problemen, veroorzaakt door eenzaamheid, komen ook te weinig aan de orde.

Het Beraad adviseert u in het beleidsplan meer aandacht aan verslaving en mentale gezondheidsproblemen te schenken en op zo kort mogelijke termijn in de uitvoeringsplannen hier adequate, integrale en concrete plannen en acties voor te ontwikkelen.

Versterken van de rol van de ouders en opvoeders

Ouders en opvoeders spelen in de opvoeding een centrale en essentiële rol. Het Beraad is de mening toegedaan dat ouders/opvoeders vaker en duidelijker op hun voorbeeldgedrag moeten worden aangesproken. Dit geldt op alle gebieden van het dagelijks leven. Een actieve campagne op dit gebied kan ouders/opvoeders bewuster maken van hun voorbeeldgedrag en wat zij kunnen doen, zodat hun -en de andere- kinderen in Gooise Meren 'gezond en gelukkig op kunnen groeien'.

Dat betekent voor ouders/opvoeders bijvoorbeeld minder drankgebruik – ook thuis, geen drugs meer thuis - en zeker niet waar je kinderen bij zijn, de telefoon eens laten liggen en een gesprek aan gaan met je kinderen en partner, niet gelijk schelden tegen een verkeersregelaar als je tegen de richting in rijdt, de onderwijzer, hulpverleners en ambulancemedewerkers maar ook brandweer en politie weer met respect benaderen.

Kortom – door een ander voorbeeldgedrag van de ouders valt er ons inzien veel winst te halen, waardoor de jonge bewoners van Gooise Meren betere kansen krijgen om gezond en gelukkig op te groeien – en later een gelukkiger mens te kunnen worden. Immers; goed voorbeeld doet goed volgen!

In zowel het beleidsplan als in de jaarlijkse uitvoeringsplannen adviseert het Beraad expliciet aandacht aan te schenken aan een beter voorbeeldgedrag.

Uiteraard kan de gemeente dit niet alleen doen; dit probleem zal in een breed verband moeten worden aangepakt. Van school – tot de sportles – tot bedrijven - tot in de gemeente. Een extra kans om integraliteit een goede en noodzakelijke invulling te geven.

Het Beraad adviseert dat de gemeente het voortouw neemt door dit in het beleid aan de orde te stellen en andere partijen uit de samenleving hierbij te betrekken.

Inclusieve samenleving

In het beleidsplan wordt amper gesproken over kinderen met een beperking, ook niet bij het onderdeel over de beleidsindicatoren. Deze beperking kan zowel een lichamelijke als geestelijke beperking zijn of een combinatie van beide. Deze groep inwoners van Gooise Meren wil ook graag meedoen - maar zij zijn niet gehoord in het kader van de voorbereiding van deze nota over hun wensen, hun toekomst en hun leven.

Er wordt ook niet aangegeven wat de gemeente voor hen kan en gaat doen. Terwijl deze groep jonge inwoners ook zo veel mogelijk gebruik maakt (en wil maken) van alle onderdelen van het dagelijks leven; wonen, spelen, onderwijs, dagbesteding, sporten en speciale sportvoorzieningen, scholen enz.

Het Beraad pleit voor specifieke aandacht voor deze groep in het jaarlijkse uitvoeringsplan, zowel gericht op het nu - als op de toekomst. Hun woonbehoefte en hun arbeidspotentieel is een essentieel andere. Hier is nu in dit beleidsplan geen aandacht voor.

Het Beraad pleit ervoor dat ook deze groep inwoners van de gemeente Gooise Meren een directe en liefst structurele inbreng heeft, bijvoorbeeld op dezelfde wijze als bij de jongeren bij het Youth Committee en bij Child Friendly City, liefst jaarlijks.

Wettelijke grondslag en uitgangspunten

Bij de wettelijke grondslag wordt als uitgangspunt van het Beleidsplan Sociaal Domein gemeente Gooise Meren 2022 o.a. genoemd dat 'iedereen kan meedoen' en 'dat we de eigen kracht van de mensen benutten'. Het Beraad is de mening toegedaan dat niet iedereen mee kan doen (ook al wil men wel) en dat niet iedereen zijn eigen kracht benut (want die kent men niet altijd). Veel mensen hebben een steun of een steuntje (kort of langdurend) in de rug nodig om achter hun eigen kracht te komen, zodat ze mee kunnen doen.

Het Beraad adviseert aan deze groep extra aandacht te schenken in het beleidsplan en uitvoeringsplan.

Het Beraad heeft enige moeite met de term 'normaliseren van problemen'. De jeugdhulp wordt te duur en er wordt te veel gebruik van gemaakt – maar wat is het gevolg van 'het normaliseren van problemen'? Bestaan ze niet meer – worden ze opgeheven? Ieder moet het zelf uitzoeken? Problemen moeten integraal worden

aangepakt, zodat er samenwerking is met ouders en professionals en de regie bij één partij ligt.

Het Beraad adviseert om hier enige verduidelijking in te geven; wat levert 'het normaliseren van problemen' op voor betrokken partijen?

Opgroeien in wijken

Gooise Meren bestaat uit 4 kernen: Bussum, Naarden, Muiden en Muiderberg. De voorzieningen per wijk/kern zijn erg minimaal beschreven; er wordt gesproken van bijna 50 speelvelden en 200 speelplekken, maar waar liggen die, wat is hun staat, blijven deze bestaan? In de visie Buitenruimte wordt gesteld dat 3% van de buitenruimte geschikt is om te spelen. Dat roept vragen op; zijn dat deze plekken, is dit een norm van de gemeente, wat betekent het? Als deze totale speelgelegenheden bijvoorbeeld 5% is, gaan er dan een aantal plekken verwijderd worden? Het Beraad vindt deze 3% een minimale oppervlakte norm (2,25 km² van het totale oppervlak van de gemeente Gooise Meren).

De vraag van gezinnen en jongeren om ontmoetingsplekken en speelplekken en een mogelijke uitbreiding hiervan, wordt door de gemeente onderschreven. Het belang wordt door allen erkend.

Het Beraad adviseert om op korte termijn per wijk/ kern duidelijk te maken waar deze plekken liggen, hoe hun staat is en wat de gemeente met de plekken van plan is.

Onderwijsachterstanden

Voorheen waren er in iedere gemeente en in iedere wijk peuterspeelzalen. Deze zijn opgeheven en vervangen door een beperkt aantal plaatsen voor Voorschoolse Educatie. Het Beraad vraagt zich af hoeveel kinderen hier nu gebruik van kunnen maken. In uw beleidsplan spreekt u van 430 kinderen die een hoog risico hebben op een onderwijsachterstand. Belangrijk om te weten en te vermelden voor hoeveel kinderen in Gooise Meren er plaats is in de Voorschoolse Educatie. Wat gebeurt er met de kinderen, die hier door plaatsgebrek geen gebruik van kunnen maken?

Het Beraad betreurt het opheffen van de 'oude' peuterspeelzaal, een relatief goedkope en laagdrempelige voorziening voor buurtbewoners. Het Beraad ziet graag dat deze voorziening weer in ere hersteld wordt, juist om onderwijsachterstanden te voorkomen en iedere jonge inwoner van Gooise Meren voldoende kansen te geven.

Passend onderwijs

Dit is een aandachtspunt voor de gemeente en het onderwijs. Van belang is dat ook voor kinderen met een beperking voldoende passend onderwijs aanwezig is in de regio, zowel voor leerlingen onder de 12 jaar als onder de 18 en 21 jaar. In de huidige regelgeving en het Regionaal Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs 2022 (sociaal domein) moet bekend zijn hoeveel extra middelen richting onderwijs gaan om iedereen binnen de school te kunnen opvangen. Deze extra kosten moeten in beeld gebracht worden, zodat de beperkte financiële middelen doelmatig kunnen worden ingezet.

Het Beraad adviseert om hier in de uitvoeringsnota meer aandacht aan te schenken.

In Nederland maakt 6% van de kinderen gebruik van een dyslexieverklaring. In vergelijking met andere Europese landen is dat percentage hoog; in Europa is het

gemiddeld 3%. Deze kosten komen voor rekening van het jeugdhulpbudget van de gemeente (Jeugdwet).

Het leesonderwijs is een probleem in Nederland. Een Europees onderzoek van 2023 laat zien dat de ontwikkeling zorgwekkend is. Nederlandse leerlingen scoren lager dan alle voorgaande jaren en voor het eerst lager dan in de overige EU-landen. Bijna een kwart van de leerlingen loopt het risico op laaggeletterdheid en kan daardoor later niet goed mee functioneren in de maatschappij, zie het internationale trendonderzoek PISA (*Programme for International Student Assessment*), waarbij onderzoekers van de Organisatie voor Economische Samenwerking in Ontwikkeling (OESO) elke drie of vier jaar de vaardigheden van 15-jarigen wereldwijd meten.

Het Beraad adviseert om in samenspraak met scholen en de samenwerkingsverbanden een uitvoeringsplan te maken op het gebied van leesvaardigheid ter voorkoming van analfabetisme, zodat ook de kosten op het gebied van dyslexie beheersbaarder worden en worden toegekend aan diegenen, die het echt nodig hebben.

Personeelsgebrek

Op diverse gebieden in Gooise Meren wordt tegen de grens van personeelscapaciteit aangelopen.

Het Beraad adviseert om de mogelijkheid te onderzoeken om naast de mogelijkheid voor leerkrachten, ook voor bijvoorbeeld hulp- en zorgverleners, politie en brandweer jaarlijks een vast aantal woningen te reserveren, in de sociale huur en de middelhuren in alle kernen, zodat deze door de betreffende werkgever aangeboden kunnen worden aan geïnteresseerd personeel in spe. Dit beleidsplan kan daar wellicht een rol in spelen.

Tot slot

Ondanks de vele opmerkingen, aanbevelingen en suggesties adviseert het Beraad positief ten aanzien van het Integraal Beleidsplan Jeugd Gooise Meren 2024.

Met vriendelijke groet,

M.E.T. van der Heijden, voorzitter Beraad Gooise Meren

G. van Bokhoven, lid van het Beraad werkgroep Jeugd

M. Storm, lid van het Beraad werkgroep Jeugd

bijlage 1   Advies van Beraad Gooise Meren over de nota Ruim Baan, december 2021

Beraad Gooise Meren

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Gooise Meren
t.a.v. mw. A. Kralt, beleidsadviseur Sociaal Domein

Bussum, 17 december 2021

Betreft: advies van het Beraad op het Beleidsplan 'Ruim Baan' opgroeien in Gooise Meren

Geacht college,

Het Beraad Gooise Meren (verder: het Beraad) dankt u voor het ter advies voorleggen van de Jeugdnota "Ruim Baan". Jeugd en opgroeien in Gooise Meren heeft vele aanknopingspunten met andere beleidsterreinen zoals gezondheid, onderwijs en sociaal domein. Daarom benadrukken wij graag het in de nota genoemde belang van integrale sturing en een goede en duidelijke afstemming van het jeugdbeleid met ander gemeentelijk beleid. Van belang daarbij is dat ook in deze beleidsplannen en in de regionale beleidsplannen, de samenhang met het jeugdbeleid voldoende aandacht krijgt en goed wordt uitgewerkt.

Algemeen

Er staan vele goede ambities, doelen en acties in de nota. Hij is nu goed leesbaar, compleet en met een logische volgorde van onderwerpen. Daarbij worden echter een aantal problemen in de gemeente nog te veel in algemene bewoordingen vermeld. Dat geldt ook voor een aantal genoemde acties en verbeterplannen.

Het Beraad adviseert u ter verhoging van de effectiviteit van het beleid in deze het volgende: hoe concreter – hoe beter.

Problemen, die binnen de gemeente spelen als drugsoverlast en gokverslaving moeten meer aandacht krijgen, of beter en concreter mogen worden aangepakt, is het advies van het Beraad.

Het is ons opgevallen dat het in de nota veel gaat over jongeren en jeugdigen, maar vaak nog te weinig over jonge (kwetsbare) kinderen. Het Beraad adviseert om meer (preventieve) aandacht te besteden aan de leeftijd van na de eerste duizend dagen tot bijvoorbeeld 12 jaar. Een aantal kinderen heeft naast ondersteuning ook bescherming nodig om gezond, kansrijk en veilig op te groeien. Zeker ook de rol en verantwoordelijkheden van ouders zouden onzes inziens meer nadruk mogen krijgen.

In de nota wordt weinig tot geen aandacht besteed aan de gevolgen van echtscheiding/uit elkaar gaan voor kinderen. Zeker als het conflictscheidingen betreft is de negatieve invloed hiervan op kinderen zeer groot, vaak voor de rest van hun leven. Nog meer aandacht voor bekendheid met beschikbare ondersteuning hierbij, voor zowel kinderen als voor ouders is daarom zeker aan te bevelen. Bijvoorbeeld door al goede en informatieve beschikbare informatie op de website van de gemeente te bundelen en uit te breiden tot een vorm van scheidingsloket.

Het stramien 'wat willen we bereiken, wat doen we daar op dit moment voor, wat gaan we daarvoor doen' is inderdaad een overzichtelijke manier om methodisch te werken aan invulling van beleid en de verbetering van de kwaliteit daarvan.

Het Beraad adviseert om daarbij nog meer invulling te geven aan kwaliteitsverbetering door consequenter een complete PDCA cyclus te volgen. Door o.a. ook aan te geven hoe periodiek de voortgang van de geplande acties in uitvoering wordt gevolgd (monitoring), wat de resultaten zijn en hoe de uitkomsten van de evaluatie van de ingezette acties, de resultaten en het beleid, waar relevant worden opgenomen in nieuwe beleidsplannen.

Voorwoord

In de vierde alinea worden als voorbeelden van problemen die de gemeente wel degelijk ziet, er vier genoemd: een stijgende vraag naar jeugdhulp, de verslavende werking van sociale media en de impact daarvan op de gezondheid van onze jongeren, de hoge prestatiedruk in deze regio en de impact van de Coronapandemie op het dagelijks leven van kinderen, jongeren en gezinnen. Naar ons idee verdient het aanbeveling om in de nota duidelijker aan te geven wat de gemeente hieraan wil en gaat doen en op welke wijze.

Visie en kernwaarden

2.1., 2.2.

De nota richt zich op alle jeugd en hun ouders van nul tot 27 jaar. De ambitie van de gemeente om vanuit jeugdbeleid ook na het bereiken van de meerderjarige leeftijd ondersteuning te bieden, vinden wij te prijzen.

Het Beraad adviseert echter om deze leeftijd te verlagen naar 23 jaar, waarbij in sommige gevallen nog vanuit de jeugdwet verlengde zorg kan worden geboden. Daarna dient immers aan meerderjarigen (ook aan jongvolwassenen van bijv. 23 jaar en ouder die zelf al kinderen hebben gekregen) andere ondersteuning te worden geboden, bijvoorbeeld vanuit de WMO, GGZ, etc.

De kansencirkel, die in de nota genoemd wordt als goede kapstok en model en de visie van de gemeente op de opgroeiende gemeente weergeeft, gaat alleen uit van kinderen, jongeren, hun ontwikkelgebieden en hun ouders. Het is ons inzien verstandig en effectiever om de jeugdnota te beperken tot minderjarigen en hun ouders, met enkele uitzonderingsgevallen, zoals verlengde jeugdhulp tot 23 jaar en WLZ.

2.3.2. Inclusieve samenleving

In de eerste alinea wordt gesteld dat dat de meeste jongeren zich met vallen en opstaan zonder al te veel problemen tot zelfstandige en sociale volwassenen ontwikkelen. Dat is een aanname die ons inziens misschien anders geformuleerd en onderbouwd mag worden. Het moet niet alleen over jongeren maar ook over jonge kinderen gaan. Vallen en opstaan en daarvan leren begint immers al op jonge leeftijd.

Kinderen/jeugdigen die gehandicapt zijn en toch graag willen meedoen aan de inclusieve samenleving worden in de nota niet genoemd. Er wordt niet aangegeven wat door de gemeente voor hen kan en gaat worden gedaan.

2.3.3. Positieve gezondheid

Deze benadering van gezondheid legt veel nadruk op de veerkracht van mensen om zich aan te passen aan wat zich in het leven voordoet. Zeker op (jonge) kinderen en hun ouders lijkt ons dat niet helemaal of altijd van toepassing. Daar zou vaak een andere benadering passen, meer gericht op de

ontwikkeling van kinderen en in afweging van de risico's en gevolgen van niet kunnen meekomen, zowel fysiek als geestelijk. Ook om later erger te voorkomen. Eigen (veer)kracht kent ook zijn grenzen.

2.3.5. Effectieve inzet van beschikbare middelen

Wij zien ook dat het van belang is om goed te onderzoeken hoe de populatie van de gemeente is samengesteld, wat deze nodig heeft, wat de knelpunten zijn en wat nog verbeterd kan worden. De inzet van middelen van de gemeente staat onder druk, ook vanwege de grotere vraag naar jeugdzorg. Data en analyse kunnen basis en onderdeel zijn van beleidskeuzes en leiden tot meer data driven policies. Het Beraad adviseert om dit beter in de cijfermatige bijlagen weer te geven. Zoals al eerder genoemd, kan een consequentere en volledige PDCA cyclus daarnaast bijdragen aan kwaliteitsverbetering van eigen proces en resultaten.

2.4. Samenhang met andere nota's

In de aanhef van deze brief hebben wij daar al aandacht aan besteed. Het Beraad raadt aan om de verbinding en afstemming met de verschillende beleidsterreinen ten aanzien van jeugd meer concreet te beschrijven, inhoud te geven en onderdeel te maken van een PDCA-cyclus.

Wat volgens ons nog toelichting behoeft, is de hier in de nota genoemde sterke regionale samenwerking binnen de Regio Gooi en Vechtstreek op het terrein van jeugd. Ook hier zouden opgaven, verwachtingen, doel, effect en resultaten i.c. van deze sterke samenwerking beter en concreter kunnen worden beschreven.

2.5. Participatie

In de tweede alinea wordt genoemd dat het lastig is om contact te krijgen met een brede afspiegeling van de jeugd. Wij doen hierbij graag de suggestie om te kijken naar de mogelijkheid om een jeugdraad in te stellen. Daar zijn op andere plaatsen goede ervaringen mee opgedaan.

In de laatste alinea worden een aantal knelpunten beschreven die door jongeren, ouders en ketenpartners zijn genoemd.

Wij missen daarbij de reactie van de gemeente op deze signalen.

Plekken voor jongeren om anders dan bijv. thuis, op school of bij sportfaciliteiten elkaar te ontmoeten zijn er ons inziens niet voldoende. Wij adviseren van harte om (meer) buurtcentra met begeleiding in te stellen. Dit zou ook klachten (van zowel jongeren als omwonenden) over de openbare ruimte kunnen laten afnemen.

In de vorige versie van de nota stond het Beraad nog vermeld, dat is nu niet meer het geval. Wij stellen het op prijs als vermelding alsnog plaatsvindt, bijvoorbeeld onderaan de tekst van de inleiding. De tekst die er stond kan gehandhaafd blijven wat ons betreft:

"de adviesraad van de gemeente, het Beraad Gooise Meren, is inhoudelijk bij de totstandkoming van deze nota betrokken".

3. De Kansencirkel

Hoofdstuk 3 lijkt ons alleen/vooral van toepassing op minderjarigen, gezien de acties en middelen die worden ingezet. De doelstelling en het behalen daarvan, zoals omschreven bij "wat willen we bereiken", zou meer en beter met cijfers kunnen worden ondersteund.

3.2 Veilig zijn

Het is positief om vast te kunnen stellen dat er een grote groep kinderen/jongeren is die geen problemen veroorzaakt. We zetten daar wel de kanttekening bij dat als er een groep van 20% jongeren is die problemen veroorzaakt, er een groep van 80% is die daar last van heeft.

3.4. Gezond zijn

Gezien de urgentie van het onderwerp adviseren wij om Het Preventie- en handavingsplan alcohol en drugs in de nota meer toe te lichten en uit te werken.

Blowen zien wij ook graag vermeld als urgent probleem en opgenomen in het Preventieplan.

Een aanpak en ondersteuningsaanbod bij andere vormen van verslaving die een probleem vormen in de Gooise Meren zoals gokverslaving en lachgas worden in de nota niet genoemd. Het Beraad adviseert hier in de nota toch aandacht aan te besteden.

Tevens adviseert het Beraad om hier op de website van de gemeente Gooise Meren aandacht aan te schenken en deze knelpunten als zoekterm toe te voegen. Immers, ouders of mensen uit de omgeving kunnen hulp inroepen voor deze personen en vinden op de website nu geen informatie hierover.

3.5. Actief zijn

Wij hebben gesignaleerd dat de skatevoorziening bij de Lunet in Naarden met naastgelegen bosschages als onveilig wordt ervaren en adviseren om dit te verbeteren en aan te passen.

In de laatste zinnen wordt genoemd dat het opknappen van diverse speelplekken op de planning staat. Wij hopen dat dit inderdaad ook gaat gebeuren. Het Beraad heeft echter ook geconstateerd dat er speelplekken worden opgeheven en adviseren om dat niet te doen dan wel de opheffing ongedaan te maken. Dit is onder andere het geval bij nieuwbouwlocaties. Veelal worden dan bestaande speelplekken opgeheven en komt er geen alternatief.

3.7. Kunnen ontwikkelen

Nationaal programma onderwijs, hier staat vermeld dat de meeste jongeren veerkrachtig zijn geweest en het goed met hen gaat. Het Beraad dringt aan om met deze uitspraken voorzichtiger te zijn en deze goed te onderbouwen dan wel toe lichten. Het Beraad vraagt zich immers af of dit echt zo is.

4. Overzicht van wat we de komende jaren gaan doen.

Dit overzicht is onzes inziens in deze vorm meer een document voor intern/gemeentelijk gebruik. Gezien het feit dat er geen (gewenste) resultaten worden vermeld, is de lijst niet erg informatief of overzichtelijk en ook geen onderdeel van een PDCA-cyclus.

5. Financieel kader

De informatie in dit hoofdstuk wordt door ons als summier en weinig informatief ervaren. De gemeente geeft daarentegen aan dat financiën, met name aanzien van jeugdhulp, een groot probleem zijn. Hier wordt in de nota echter geen uitleg of inzicht in gegeven.

Uit de korte inleidende tekst en het overzicht wordt niet helemaal duidelijk wie nu waarover beslist, gemeente of regio, en wat wel en niet beïnvloedbaar is voor de Gemeente Gooise Meren. Er worden ook geen knelpunten of discussiepunten (gemeentelijk en regionaal) genoemd.

Het Beraad adviseert om het financieel kader genoemd in hoofdstuk 5 aan te vullen met informatie en adviezen, zoals deze zijn opgenomen in het Advies Beraad Gooise Meren inzake regionale verkenning "Naar een financieel gezond sociaal domein", februari 2021.

Bijlagen

Het Beraad adviseert om de cijfers in de bijlage(n) nog meer toe te lichten, bijvoorbeeld met de soort van hulp die is ingezet, om welk jaar het gaat, wat de prognoses zijn, wat de wachtlijsten zijn, ev.

Tot slot

Het Beraad wil hierbij graag nog aangeven dat zij, ondanks haar kanttekeningen en adviezen, de vele intenties en de inzet van de gemeente waardeert om zoveel mogelijk te doen voor de kinderen en jongeren, die dat in Gooise Meren nodig hebben.

M.E.T. van der Heijden

Voorzitter het beraad Gooise Meren